

امتحانات متمرکز عمومی نیمسال دوم ۱۴۰۰-۱۳۹۹

مهر مدرسه

شماره یا نام مصحح اول	نمره به عدد	نمره به حرف
شماره یا نام مصحح دوم	نمره به عدد	نمره به حرف

کدامتجان:	۲۴۰۰۲/۰۱
تاریخ آزمون:	۱۴۰۰/۰۴/۰۱
عنوان:	فقه استدلالی ۲
کتاب:	دروس تمهیدیه - جلد اول
محدوده:	کتاب‌های صلاة و صوم (ص ۲۰۰-۱۱۹)
حذفیات:	ندارد

نام و نام خانوادگی: نام پدر: کد طلایی: مدرسه علیه: شهرستان: استان:

۱- به نظر مصنف، مدلول آیه شریفه: «و إذا ضربتم فی الأرض فلیس علیکم جناح أن تقصروا من الصلاة إن خفتم...» (نساء: ۱۰۱) در مورد حکم نمازهای چهار رکعتی هنگام خوف چیست؟ ص ۱۲۲

..... / ۰.۵

- الف. قصر در حضر به شرط جماعت
- ب. قصر به شرط سفر
- ج. تمام مطلقاً
- د. قصر مطلقاً

..... / ۰.۵

۲- حکم نماز خواندن با حدث و خبث به ترتیب چیست؟ ص ۱۳۳

- الف. باطل در صورت نسیان فقط - باطل در صورت جهل فقط
- ب. باطل در صورت جهل فقط - باطل در صورت نسیان فقط
- ج. باطل مطلقاً - باطل در صورت نسیان فقط
- د. باطل مطلقاً - باطل مطلقاً

..... / ۰.۵

۳- مقتضای اصل اولی در شک در رکعات چیست؟ چرا؟ ص ۱۵۵

- الف. بناگذاری بر اقل - استصحاب
- ب. بناگذاری بر اقل - برائت
- ج. بناگذاری بر اقل - احتیاط
- د. بناگذاری بر اکثر - برائت

..... / ۰.۵

۴- به نظر مصنف حکم نماز معلمی که برای تدریس دائماً مسافرت می کند چیست؟ چرا؟ ص ۱۶۴

- الف. اتمام - اجماع و اصل عملی
- ب. قصر - اجماع و اصل عملی
- ج. تمام - عموم تعلیل
- د. قصر - عموم تعلیل

..... / ۰.۵

۵- به نظر مصنف، وجوب نماز جمعه، چه نوع وجوبی است؟ ص ۱۷۴

- الف. وجوب تخییری در مرحله حدوث
- ب. وجوب تعینی در مرحله حدوث
- ج. وجوب تخییری در مرحله بقاء
- د. وجوب تعینی در مرحله بقاء

..... / ۰.۵

۶- حکم کسی که به واسطه شک در طلوع فجر آب خورده و بعداً کشف شده که آب خوردن بعد از دخول وقت اذان بوده است چیست؟ ص ۱۹۲

- الف. علیه القضاء فقط مع عدم المراجعة
- ب. علیه القضاء فقط مطلقاً
- ج. علیه القضاء و الکفارة
- د. لاشیء علیه

۷- مرحوم صاحب حدائق از روایت: «لکل صلاة وقتان، و اول الوقت أفضله، و لیس لأحد أن يجعل آخر الوقت وقتاً إلا في عذر من غیر علة»

در مورد وقت نماز ظهر و عصر چه استفاده‌ای نموده‌است؟ اشکال مصنف به ایشان چیست؟ ص ۱۲۵
جواب: به نظر ایشان با توجه به این روایت، اشخاصی که عذری ندارند باید نماز ظهر و عصر را در اول وقت به جای آورند ولی برای اشخاصی که عذر دارند وقت نماز ظهر و عصر تا غروب امتداد دارد.

اشکال مصنف: تعبیر «اول الوقت أفضله» دلالت میکند بر اینکه تأخیر انداختن نماز ظهر و عصر تا غروب برای همه مکلفین جایز است و الا وجهی برای تعبیر به «افضل» وجود نداشت.

۸- با توجه به عبارت: «اما لباس المصلی فقد اختلف في المقدار الالزام اباحتها، فقيل باعتبارها في جميع اللباس. و قيل باعتبارها في خصوص ما يتحقق به ستر العورة دون ما زاد» دو قول در مورد مقدار اباحه لازم در لباس مصلی بنویسید. دلیل قول دوم را توضیح دهید. ص ۱۳۷
جواب: قول اول: همه لباس مصلی باید مباح باشد. قول دوم: تنها مقداری از لباس مصلی که ساتر عورت است باید مباح باشد.

دلیل قول دوم: چون ستر عورت در نماز واجب است لذا جایز نیست که ستر عورت به وسیله مغضوب انجام گیرد؛ زیرا محال است که حرام مصداق واجب قرار گیرد.

۹- حکم هر یک از شک‌های ذیل را بنویسید. ص ۱۵۳ و ۱۵۲
الف. الشاک فی صحّة المأتی به: جواب: بنا را بر صحت می‌گذارد.

ب. الشاک بین الأربع و الخمس حالة القيام: جواب: باید بنشینید و حکم شک بین ۳ و ۴ را انجام دهد. (بنا را بر ۴ بگذارد و ۱ رکعت نماز احتیاط ایستاده یا ۲ رکعت نماز احتیاط نشسته به جای آورد).

ج. الشاک فی شرط بعد الفراغ: جواب: التفات لازم نیست.

د. الشاک فی الاولیتین من الرباعية: جواب: نماز باطل است.

۱۰- مدلول هر یک از روایات: «قلت لابی عبدالله(علیه السلام): الرجل یرید السفر فیخرج. متى یقصر؟ قال: اذا توارى من البيوت» و «سأنته عن التقصیر. قال: اذا كنت فی الموضع الذی تسمع فيه الاذان فأتهم» در مورد نماز مسافر چیست؟ تنافی بین آنها از چه جهت است؟ کیفیت رفع تنافی را توضیح دهید. ص ۱۶۵ و ۱۶۴

جواب: مدلول روایت اول: بعد از رسیدن مسافر به محدوده‌ای که در آن خانه‌ها مخفی می‌شود و دیوارهای خانه‌ها دیده نمی‌شود نماز مسافر شکسته می‌شود. مدلول روایت دوم: بعد از رسیدن مسافر به محدوده‌ای که در آن صدای اذان شنیده نمی‌شود نماز مسافر شکسته می‌شود. (۱ نمره)

تنافی بین دو روایت: تنافی بین اطلاق مفهوم هر یک از روایات با منطوق دیگری. (۰/۵ نمره)
کیفیت رفع تنافی: اطلاق مفهوم هر یک از روایات را به سبب منطوق دیگری مقید کنیم. (۰/۵ نمره)

۱۱- آیا برای تحقق جماعت در نماز عیدین امام باید قصد امامت داشته باشد؟ دلیل آن را توضیح دهید. ص ۱۶۹
جواب: بله (۰/۵ نمره) - زیرا صحت نماز عیدین، مشروط به این است که به جماعت برگزار شود. (۰/۷۵ نمره) به عبارت دیگر آنچه مطلوب شارع است و به عنوان واجب تعیین کرده، نماز عیدینی است که مقارن با اجتماع و با جماعت اقامه شود. لذا امام جماعت برای تحقق این مطلوب، باید در نیت خود اقامه نماز را به صورت جماعت داشته باشد و قصد امامت جماعت کند. (۰/۷۵ نمره)

۱۲- کیفیت جمع بین دو روایت: «رجل صائم ارتمس فی الماء متعمداً، علیه قضاء ذلک الیوم؟ قال: لیس علیه قضاءه و لایعودن» و «لایضر الصائم ما صنع اذا اجتنب الارتماس فی الماء» و اشکال جمع مذکور را بیان کنید. ص ۱۸۴ و ۱۸۰

جواب: جمع به این است که به قرینه نفی وجوب قضاء در روایت اول، روایت دوم حمل بر حرمت تکلیفی می‌شود نه وضعی. (۱ نمره)
اشکال جمع: لازمه‌اش این است که اضرار در روایت دوم بر اضرار به صائم (به عنوان اینکه مکلف است) حمل شود و نه اضرار به حیثیت صوم او، و این حمل بعید است. (۱ نمره)

۱۳- با توجه به روایت: «لا اعتکاف الا فی مسجد جماعة قد صلی فیہ امام عدل صلاة جماعة» دو قول در مورد محل اعتکاف بنویسید. دلیل هر یک از اقوال را توضیح دهید. ص ۱۹۹

جواب: قول اول: اعتکاف تنها در مساجد اربعه (مسجد کوفه، مسجد بصره، مسجد النبی و مسجد الحرام) صحیح است.
قول دوم: اعتکاف باید در مسجدی باشد که نماز جماعت صحیح در آن منعقد می‌شود هر چند جزء مساجد اربعه نباشد و مسجد جامع نیز نباشد.
دلیل قول اول: در این روایت مراد از امام عادل، امام معصوم است.
دلیل قول دوم: مراد از امام عادل هر امام جماعت عادل است.